

καταφυγῶν ἐντὸς τῶν ἱερῶν ὀρίων ἔσκωπτεν αὐτούς διὰ τῶν ἀλλοκότων σχημάτων αὐτοῦ, κατεδιώχθησαν ἀπὸ πλῆθος παρωργισμένων Ἰνδῶν, καὶ μόνον διὰ τῆς ταχύτητος τῶν ἵππων αὐτῶν ἠδυνήθησαν νὰ σωθῶσιν.

ΠΑΡΑΒΟΛΑΙ.

Β'. Οἱ τοποτηρηταὶ τοῦ Κυρίου.

Πλούσιός τις νεανίας, ἀσθενήσας ἐν Ῥώμῃ βαρέως, ἔθεραπεύθη ἔπειτα καὶ ἔγεινεν υγιής. Ὅτε δὲ κατὰ πρῶτον ἐξῆλθεν εἰς τὸν κῆπον, ἐνόμισεν ὅτι ἀνεγεννήθη, καὶ χαίρων ἠύλογει τὸν Θεὸν μεγάλη τῆ φωνῆ· στρέψας δὲ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν· ὦ σὺ, παντοδύναμε, ἂν ἦτο δυνατόν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ σὲ ἀνταμείψῃ κατὰ τι, ἀσμένως ἤθελα δώσει ὅλην μου τὴν περιουσίαν.

Ταῦτα ἀκούσας Ἑρμᾶς, ὁ ἐπικληθεὶς Ποιμὴν, εἶπε πρὸς τὸν πλούσιον νεανίαν. Ἄνωθεν καταβαίνει τὸ δῶρημα, καὶ ἐκεῖσε δὲν δύνασαι νὰ στείλῃς τι ἑλθεῖ, ἀκολούθειμε.

Ὁ νεανίας ἠκολούθησε τὸν εὐσεβῆ γέροντα, καὶ ἦλθαν ἀμφοτέρω εἰς σκοτεινὴν τινα καλύβην, ὅπου ἄλλο δὲν ἠκούετο, εἰ μὴ θρῆνος, καὶ ἄλλο δὲν ὑπῆρχεν, εἰμὴ δυστυχία· διότι ὁ μὲν πατὴρ ἔκειτο ἀσθενής, ἡ δὲ μήτηρ ἔκλαιε, τὰ δὲ τέκνα γυμνά, ἐζήτουν ἄρτον.

• Ὁ νεανίας ἐξεπλάγη· ἀλλ' ὁ Ἑρμᾶς, εἶπεν. Ἴδου ἐνταῦθα θυσιαστήριον διὰ τὴν θυσίαν σου· ἰδὲ ἐνταῦθα τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοποτηρητάς τοῦ Κυρίου.

Καὶ ὁ πλούσιος νεανίας, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἔδωκεν ἄφθονα εἰς αὐτούς, καὶ περιποιήθη τοὺς ἀσθενεῖς. Καὶ οἱ ὑποθαλπέντες δυστυχεῖς ἠύλογουν αὐτὸν καὶ ἐκάλουν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ δὲ Ἑρμᾶς εἶπεν. Οὕτω στρέφε πάντοτε τὸ εὐγνωμον πρόσωπόν σου πρῶτον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔπειτα εἰς τὴν γῆν. ***

Ο ΒΑΣΙΛΙΣΚΟΣ.

Βασιλίσκον λέγοντες οἱ ἀρχαῖοι ἐφαντάζοντο ζῶον τι ἔχον βλαπτικὴν δύναμιν ὀλεθριωτέραν τῆς τοῦ ὄφραως κροτάλου· παρίστων δὲ τὸ ζῶον τοῦτο ὡς πτερωτὴν σάυραν, ἔχουσαν ῥάμφος καμπύλον, ὀκτῶ πόδας καὶ διάδημα ἐπὶ κεφαλῆς. Ὡραπόλλων ὁ

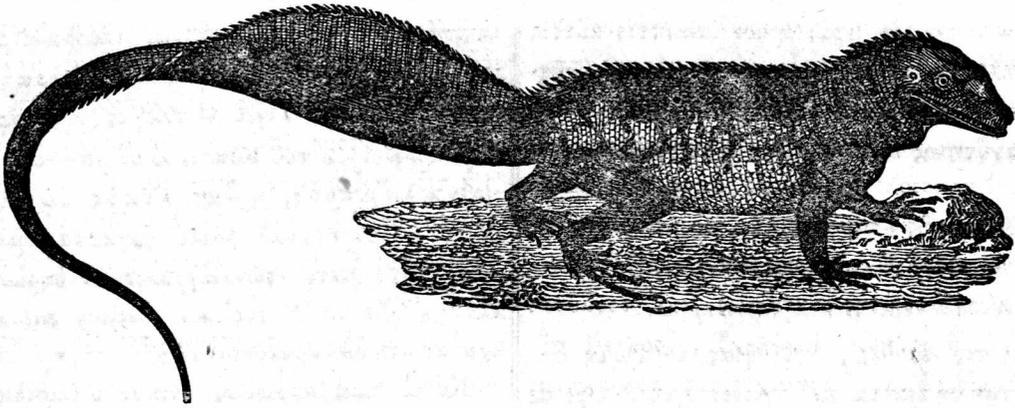
ἐξηγήσας τὰ παρ' Αἰγυπτίους διάφορα ἱερογλυφικὰ σχήματα, ὀνομάζει τὸ τέρας τοῦτο Οὐραῖον, τὸ ὀπιον ὄνομα, ὡς λέγει Ὁ Ζοέγας (α), παρέλαθεν ὁ Ὡραπόλλων ἐκ τοῦ Κοπτικοῦ οὐρα—ὄφ, ὅπερ σημαίνει λαμπρός, ἢ βασιλικὸς ὄφεις· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Προφητάναξ Δαυὶδ συγκαταριθμεῖ τὸ τέρας τοῦτο μετὰ τῶν ἀγριωτέρων θηρίων, λέγων ἀπὸ ἀσπίδα καὶ Βασιλίσκου ἐπιβήση καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα (β).

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους λοιπὸν ὁ Βασιλίσκος ἦτο δράκων, τοῦ ὁποῦ το μὲν δῆγμα ἐπροξέει ἀναπόφευκτον θάνατον, τὰ δὲ πύρινα βλέμματα, ἔτι τρομερώτερα τοῦ ἰοῦ, τὸν ὁποῖον τὰ κέντρα αὐτοῦ ἐξέχεον, ἐξηκόντιζον καὶ ταῦτα τὸν θάνατον ἐπὶ πάντας, εἰς ὅσους ἐβρίπτοντο. Ὁ ὀδοιπόρος, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ το τέρας τοῦτο προσήλθε τὰ τρομερὰ αὐτοῦ βλέμματα, ἠσθάνετο παραχρῆμα ἑαυτὸν ἑσωτερικῶς κατατηκόμενον ὑπὸ φλέγοντος πυρός· ἀλλ' ἂν πρῶτος ὀδοιπόρος ἔβλεπε τὸν Βασιλίσκον, ἀπηλλάττετο τοῦ κινδύνου· δι' ὃ καὶ οἱ κυνηγοὶ συνελάμβανον αὐτὸν θέτοντες ἀπέναντι αὐτοῦ κάτοπτρον, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ὡς παρετήρει ὁ Βασιλίσκος τὴν ἑαυτοῦ μορφὴν, πικρὸς ἢ θανατηφόρος δύναμις τοῦ ἰοῦ ἐνήργει ἐπ' αὐτοῦ τούτου· ἐπειδὴ δὲ εἰς ζῶον ἐπὶ τοσοῦτον τερατώδες ἐπάναγκας ἦτο, διὰ τὴν πρὸς τὸ θαυμάσιον κλίσειν τῶν ἀρχαίων, νὰ ἀπονεμηθῆ καὶ καταγωγὴ ἐξίσου παράδοξος καὶ ἀλλόκοτος, διὰ ταῦτα ἐμυθολογοῦν, ὅτι ἐγενῆτο ἐκ τῶν ὠῶν τῶν γηραιῶν ἀλεκτρυόνων.

Κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἔπαυσαν μὲν τοῦ νὰ πιστεύωσιν, ὅτι ὑπῆρχον οἱ μυθολογούμενοι Βασιλίσκοι, πρὸς ἀνάμνησιν δὲ τῆς παραδοξολογίας ταύτης, ὠνόμασαν Βασιλίσκους εἰδὸς τι σάυρας, ἐχούσης ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς μαύρας ἐξεχούσας γραμμὰς, ἐπὶ δὲ τῆς ῥάχως ὀρθὸν καὶ πλατὺν λόφον, ὅστις ἐκτείνεται σχεδὸν μέχρι τῆς ἄκρας τῆς οὐρᾶς· ὁ δὲ φυσιολόγος Σέβας, ὅστις ὀνομάζει τὸ ζῶον τοῦτο Βασιλίσκου, ἢ Δράκοντα τῆς Ἀμερικῆς, καὶ χαρακτηρίζει ὡς ἀμφίβιον πτηνὸν, νομίζει ὅτι ἠδύνατο καὶ νὰ πετᾷ, μεταχειριζόμενον τὸν ἐπὶ τῆς ῥάχως αὐτοῦ λόφον. Εἰς τοῦτο λοιπὸν τὸ ζῶον, τὸ ὁποῖον

(α) Numi Aegyptii σελ. 400.

(β) Παλμ. ΓΓ'. στίχ. 13.

εὑρίσκεται ἐναποθεθειμένον ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς φυσικῆς Ἱστορίας τῶν Παρισίων, ὅλοι οἱ μεταγενέστεροι φυσιολόγοι ἀπέδωκαν τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλίσκου· περιγράφουσι δὲ αὐτὸ ἔχον σῶμα μὲν κεκαλυμμένον ὑπὸ μικρῶν φολιδῶν, οὐράν δὲ μακρὰν καὶ πεπισμένην κατὰ τὰ πλάγια, καὶ λόφον πτερυγῶν ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ τριχῆλου μέχρι τῆς οὐράς. ἀλλ' οἱ φυσιολόγοι, κυρίως εἰπεῖν, εὑρίσκονται εἰς παντελῆ ἄγνοιαν τῶν λεπτομερῶν χαρακτηριστικῶν τούτου τοῦ ὑπὸ τοῦ Σέβα περιγραφέντος ζώου, ἀγνοοῦντες καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν τόπον τῆς αὐτοῦ γεννήσεως, ἂν καὶ ὁ ῥηθεὶς φυσιολόγος λέγῃ, ὅτι γεννᾶται ἐν Ἀμερικῇ· διότι τὸ ἐν τῷ τῶν Παρισίων Μουσεῖῳ ἐναποθεθειμένον εἶναι τὸ μόνον μέχρι σήμερον ἀνακλυφθέν, τὸ ὅποιον εἶναι χρώματος φαιοῦ πεποικιλιμένου ὑπὸ λευκῶν κηλίδων.

Ἀκριβεστέρας ὁμῶς πληροφορίας ἔχομεν περὶ ἄλλου τινὸς εἴδους ζώων, τὰ ὅποια οἱ φυσιολόγοι ὠνόμασαν Βασιλίσκους τῆς Ἀμβοίνης, καὶ ἐν τῶν ὁποίων εἶναι καὶ τὸ ἐν τῇ παρουσίᾳ εἰκονογραφία περιεστώμενον. Τοῦτο δὲ εἶναι ὑποπράσινον μετὰ μελαινῶν γραμμῶν, ἐπὶ δὲ τῆς κοιλίας καὶ τῶν πλευρῶν ἔχει λευκὰς κηλίδας· ὁ λόφος τοῦ ἄρρενος εἶναι πολὺ ὑψηλότερος παρὰ τῆς θηλείας, καὶ τινα ἐξ αὐτῶν ἔχουσι μέγεθος τεσσάρων Γαλλικῶν ποδῶν, ὧν τὰ τρία τέταρτα εἶναι οὐρά· εὑρίσκονται δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν, ἀνέρπουσιν εὐκόλως ἐπὶ τὰ δένδρα, καὶ τρέφονται ἐκ τῶν καρπῶν. Εἶναι δὲ ζῶα ἡμερώτατα, οὐδεμίαν ἔχοντα ὁμοιότητα πρὸς τοὺς μυθολογουμένους Βασιλίσκους, πλὴν τῆς παραδόξου μορφῆς, καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καλύμματος, ὅθεν ὡς φαίνεται προέκυψε τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ μυθολογουμένου Βασιλίσκου δι-

ἀδημα. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀμβοίνης καὶ τῆς Ἰάβας θηρεύουσι τοὺς Βασιλίσκους καὶ τρώγουσι τὸ κρέας αὐτῶν, τὸ ὅποιον, ὡς λέγουσιν, ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὸ τῆς δορκάδος.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

Θέλων νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς καὶ νὰ κρίνῃ ὀρθῶς περὶ τῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου τῆς φιλολογίας ἔθνους τινὸς, ὀφείλει ἀναγκαίως ν' ἀναδράμῃ εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν σπαργάνων αὐτῆς.

Παρὰ τοῖς Ῥώσσοις ἡ γέννησις τῶν γραμμάτων χρονολογεῖται κυρίως ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Πέτρου· πρὸ δὲ τοῦ καθιδρυτοῦ τῆς ἐνδόξου ταύτης αὐτοκρατορίας τὰ φῶτα ὑπῆρχον συγκεντρωμένα ἐν μόνοις τοῖς ἱεροῖς μοναστηρίοις, ὅθεν ἐξέλαμψαν τὰ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους Ῥωσσικὰ συγγράμματα, τὰ πλεῖστα τοῦ Ῥωσσικοῦ κλήρου· ὅποια εἶναι τὰ χρονικὰ τοῦ Μοναχοῦ Νέσοροσι, γεγραμμένα κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα, τὰ ὅποια κρίνονται ἡ βάσις τῆς Ῥωσσικῆς Ἱστορίας, καὶ τὰ ὅποια ἀνεπλήρωσαν ἄλλοι Ῥῶσσοι συγγραφεῖς μέχρι τοῦ ἔτους 1700.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν συνεγράφησαν εἰς Ῥωσσικὴν γλῶσσαν καὶ βίοι τινὲς τῶν ἁγίων καὶ χριστιανικαὶ διδασκαλίαι, μετεφράσθησαν δὲ εἰς Σλαβικὴν γλῶσσαν καὶ αἱ ἱερὰ γραφαὶ καὶ ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ βιβλία ὑπὸ τῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πρὸς κατήχησιν τοῦ λαοῦ μεταβίντων ἐκεῖσε κληρικῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ Ῥῶσσοι εἶχον παραδεχθῆ τὸν χριστιανισμόν.

Ἔνεκα δὲ τῶν πρώτων τούτων ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὴν Ῥωσσικὴν μεταφράσεων, ἡ ἀρχικὴ